

Monumentnummer*: 530849

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 26 april 2010
Kadaster deel/nr 82977/120

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Rotterdam Rotterdam Zuid-Holland

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Rotterdam voor de Oostgevel van de Bijenkorf

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rotterdam	AF	1480	A1	
Rotterdam	AF	1480	A2	

*Omschrijving***

Inleiding

Voor het warehouse De Bijenkorf gesitueerde grote SCULPTUUR zonder titel, ter identificering in de literatuur aangeduid als 'Bijenkorf Construction' en in de loop der jaren voorzien van vele bijnamen waaronder 'De gestileerde bloem' en 'Het Ding', onderdeel van het complex De Bijenkorf. Het beeld werd vervaardigd in 1956-1957 op basis van een tekening en modellen van de uit Rusland afkomstige Amerikaanse kunstenaar Naum Gabo in de constructiewerkplaatsen en machinefabriek 'Hollandia'" in Krimpen aan den IJssel, waarbij technisch advies werd ingewonnen bij TNO in Delft. Het kunstwerk werd onthuld op 21 mei 1957. Het gaat om het grootste moderne kunstwerk in de openbare ruimte in die tijd, dat behalve de ongebruikelijke omvang ook vanwege de vooruitstrevende vormgeving, op basis van door Gabo en anderen ontwikkelde constructivistische principes, opzien baarde. Het fungeert als aanvulling op de architectuur van het warehouse en, door kunstverlichting ook na zonsondergang, als markerend element in het stadsbeeld. Het beeld is in 1960-61 gerestaureerd.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De SCULPTUUR is opgesteld aan de Coolsingel voor de zuidoostelijke gevelhoek van het warehouse. Het beeld meet ruim 26 meter en staat op een bijbehorende, tweedelige en met natuursteen beklede sokkel. De totale hoogte van het object komt ongeveer overeen met de gevelhoogte van het achtergelegen warehouse. Het kunstwerk staat los van het gebouw maar is in aanvulling op de architectuur ontworpen waarbij de open, organische vormen van de sculptuur contrasteren met de in hoge mate gesloten natuursteen gevel op de achtergrond. De achtergrond van het beeld wordt, afhankelijk van het standpunt van de beschouwer, ook gevormd door het straatbeeld en de lucht. De constructie is opgebouwd uit metaal; uit stalen ribben die voorzien zijn van een laag brons en uit zwart koperdraad. Het beeld bestaat uit een open, afhankelijk van de bewegelijkheid van de beschouwer dynamische ruimtelijke constructie van twee lineaire hoofdvormen; een inwendige zwartgekleurde structuur en een bronskleurige grotere uitwendige langgerekte vorm. De sokkel is uitgevoerd in beton bekleed met een glanzend gepolijst zwart Zweeds graniet (gabbro). Het beeld kan, zoals oorspronkelijk bedoeld, van onderaf worden verlicht door middel van armaturen die in de sokkel zijn verwerkt.

Waardering

De SCULPTUUR naar ontwerp van N.Gabo, ontwikkeld en gemaakt tussen 1954-1957, onderdeel van het complex 'De Bijenkorf', vertegenwoordigt algemeen belang als mijlpaal in de beeldende kunst van de wederopbouwperiode vanwege:

- de cultuurhistorische betekenis als symbool voor de wederopbouw en de overwinning op de vernietiging. Het beeld wordt beschouwd als visuele metafoor van wedergeboorte en het geloof in de techniek, door de direct aan de vormgeving verbonden associaties. In de context van Rotterdam kunnen deze betekenissen worden verbonden met de opbouw van de havenstad;
- de kunsthistorische betekenis, omdat het beeld van groot belang is voor de ontwikkeling van de moderne beeldhouwkunst in de openbare ruimte, vanwege de moderne vormgeving en voor de tijd vooruitstrevende materiaalkeuze en de sterke technische component van het beeld;
- de betekenis als grootste moderne sculptuur in de openbare ruimte in die tijd;
- het grote belang als hoogtepunt in het oeuvre van de internationaal erkende kunstenaar;
- de betekenis voor de kunstgeschiedenis omdat het beeld in samenhang met de architectuur een uiting is van het voor de vroege wederopbouwperiode kenmerkende streven naar samenwerking tussen bouwkunst en beeldende kunst;
- de gezamenlijke ontstaansgeschiedenis van de sculptuur en het warehouse De Bijenkorf en de ruimtelijke en formele samenhang tussen beeld en architectuur waardoor sprake is van een onlosmakelijk geheel en hoge ensemblewaarden;
- de conceptuele en materiële gaafheid van het beeld.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Straatmeubilair

Functie

Kunstwerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument